

[Kristen Amby.]

tacentral eller ved de Restriktionsforanstaltninger, vi har i Dag, tror jeg — og jeg vilde dog antage, at næsten alle Partier i denne Sal vilde gøre det —, at selv den argeste Liberalist vilde sige, naar det angik ens økonomiske Velfærd: saa hellere Toldsatser, for de er dog ikke afhængige af et Skøn, et Skøn udøvet af Administrationen eller andre, men udelukkende afhængige af fælles for alle gældende Regler.

Men dermed være ingenlunde sagt, at vi ønsker Told nu for Toldens Skyld til Afløsning af, hvad vi har i Dag. Jeg kunde tværtimod ønske at sige, at i den Forstand er der jo nok sket den Ændring, at næsten alle, der er Tilhængere af Erhvervsfrihedens Princip, af Hensyn til Højnelsen af Levestandarden og af Hensyn til Opbygningen i Verden, maa ønske, at Toldskrannerne i den Udstrækning, det kan ske, falder, eller at i hvert Fald Toldsatserne nedsættes, saa at Vareomsætningen og Handelen en Dag, naar disse Restriktioner kan forsvinde, kan foregaa mere uhindret. Det er dog Skik her i Landet at synes godt om, hvad der er sket i Benelux, altsaa de tre Smaastater, der har erklæret, at de nu med Hensyn til deres egne Forhold vil lade Toldsatserne falde, og vi har set — og det vil jeg kun komplimentere den paa-gældende for —, at en af vore allerhøjeste og mest indflydelsesrige Embedsmænd i det økonomiske Liv her i Landet, Nationalbankdirektør Bramsnæs, har foreslaaet paa et begrænset Omraade noget, der i øvrigt ogsaa ligger inden for UN.s Hensigter paa det økonomiske Omraade, at skabe et nærmere Samarbejde ved en nordisk fælles Toldpolitik af den ene eller den anden Art. Jeg siger dette, for at der ikke skal brede sig, hverken i Befolkningen og da heller ikke hos Det radikale Venstre, den Forestilling, at vi i Virkeligheden, selv om vi taler imod Restriktionerne og principielt forlanger, at Skrannerne for den frie Omsætning og den frie Handel skal falde, i den Udstrækning, det er gør ligt, ønsker noget andet. Det gør vi ikke. Vi er klar over, at den største Produktion og dermed Højnelsen af Menneskenes Levestandard er knyttet til, at Handelen kan foregaa frit Landene over.

Det var nu ikke blot for at sige disse Ting, at jeg vilde omtale, hvad det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen proklamerede, men særlig af Hensyn til, at det ærede Medlem stillede de politiske Forhold her i Landet op saaledes, at der var et socialdemokratisk Parti, og saa var der de andre Partier, de saakaldte borgerlige Partier, og at der jo havde været Tale om at lave en borgerlig

Blokregering, hvori de Radikale skulde være med, men han maatte for sit Vedkommende bestemt afvise, at de Radikale paa noget Tidspunkt vilde det, fordi det vilde blive opfattet som en Sammenrotning imod Arbejderne. Ja, det er muligt, at det vilde blive opfattet saadan nogle Steder; det vil i hvert Fald blive paastaet nogle Steder, derom er der ingen Tvivl. Men det kan ikke være Begrundelse nok, at det vilde blive opfattet saadan. Det afgørende er, om det vilde være det.

Jeg vil gerne sige, at hvis den økonomiske Politik, vi ønsker ført, eller det Samfundssyn, som vi har, var af en saadan Karakter, at de, som man nu for Nemheds Skyld kalder Arbejdere — det er vi nu alle sammen i en vis Forstand, der er jo ikke mange Droner i dette Samfund —, ikke kunde mene, at ogsaa deres økonomiske Interesser var forsvaret, det vil sige, at deres Levestandard kunde højnes i et saadant Samfund, vilde jeg ikke være Tilhænger af dette Samfundssystem. Naturligvis mener Det konservative Folkeparti — og jeg vil gaa ud fra, at baade Det radikale Venstre og Venstrepartiet mener det samme —, at ogsaa Arbejderne vilde være gavnet ved en Økonomi, der hvilede paa en ikke-socialistisk Politik, baade principielt og i dens praktiske Udførelse. Vi vil virkelig have Lov til paa lige Fod med andre at appellere til Arbejderne paa denne Politik — naturligvis. Det er nu da ogsaa paa Grundlag af en ikke-socialistisk Tankegang, at Arbejderne har faaet de Kamporganer, hvormed de forsvaret deres egne økonomiske Interesser, nemlig Fagforeningerne; Fagforeningerne er for saa vidt noget, der hænger sammen med det liberale System, det maa man være klar over, og derfor er det ogsaa saadan, at hvor man principielt er gaaet helt bort fra dette System og det slet ingen Magt har mere, har Fagforeningerne heller ingen Indflydelse og Magt.

Dernæst vil jeg gerne vende mig med nogle Ord til det sydslesvigske Spørgsmaal. Jeg skal ikke trætte med at optrevle dette i Enkeltgheder; det er jo alle Tingets Medlemmer bekendt. Jeg kunde begynde med at sige, at for nylig saa jeg, at denne Sag syntes at skulle drukne i Erklæringer og Papirer, og det forekommer mig, at der er den Sandhed heri, at man ligesom snakker uden om hinanden i dette Spørgsmaal. Man siger: alle, der overhovedet har været med i den sydslesvigske Politik, hele Rigsdagen praktisk sagt, undtagen Kommunisterne, staar paa Oktobernotens Grund. Hvordan blev den og det senere Memorandum til? De blev